



**A9-0030/2024**

2.2.2024

# MIETINTÖ

hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskevan EU:n strategian 2020–2025  
täytäntöönpanosta  
(2023/2082(INI))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: José Gusmão

## SISÄLTÖ

	<b>Sivu</b>
PERUSTELUT – YHTEENVETO TOSISEIKOISTA JA HAVAINNOISTA .....	3
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA .....	7
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS .....	8
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA .....	20
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA .....	21

## PERUSTELUT – YHTEENVETO TOSISEIKOISTA JA HAVAINNOISTA

Komissio antoi 12. marraskuuta 2020 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025”. Tämä oli komission ensimmäinen hlbtqi-strategia.

Hlbtqi-strategiassa hahmotellaan keskeisiä tavoitteita ja toimia syrjinnän torjumiseksi ja hlbtqi+-henkilöiden yhdenvertaisuuden, turvallisuuden ja osallisuuden edistämiseksi Euroopan unionissa ja muualla maailmassa, ja sitä pidettiin historiallisena virstanpylväänä. Kun strategia hyväksyttiin, hlbtqi+-kansalaisjärjestöt, hlbtqi+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajat ja hlbtqi+-henkilöt ottivat sen vastaan toiveikkaina.

Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE) päätti vuonna 2023 laatia mietinnön hlbtqi-strategian täytäntöönpanosta. Tässä täytäntöönpanoa koskevassa mietinnössä hyödynnetään sen päätelmiä ja suosituksia, ja sillä on kaksi tehtävää: toimia valvontavälineenä, jotta varmistetaan, että hlbtqi-strategia täyttää sitoumuksensa, ja vahvistaa kehotuksia laatia uusi strategia tuleville vuosille.

Mietintöluonnos on jaettu päätelmiin ja suosituksiin, joissa viitataan hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian 2020–2025 neljään pilariin: 1) hlbtqi-henkilöihin kohdistuvan syrjinnän torjuminen, 2) hlbtqi-henkilöiden turvallisuuden varmistaminen, 3) hlbtqi-henkilöiden osallisuutta edistävien yhteiskuntien rakentaminen ja 4) hlbtqi-henkilöiden yhdenvertaisuuden edistäminen kaikkialla maailmassa.

### **Hlbtqi-henkilöihin kohdistuvan syrjinnän torjuminen**

Mietintöluonnoksen päätelmissä tunnustetaan hlbtqi+-henkilöihin kohdistuva syrjintä ja sen risteymät. Esittelijä on huolissaan hlbtqi+-henkilöiden syrjinnästä ja heihin kohdistuvasta väkivallasta EU:ssa sekä siitä, miten ne vaikuttavat heidän mahdollisuuksiinsa elää kaikilta osin vapaata ja ihmisarvoista elämää. Tekstissä pidetään valitettavana, ettei horisontaalisen syrjinnän vastaisen direktiivin käsittely ole edennyt neuvostossa sitten vuoden 2008.

Osana syrjinnän torjumista koskevia suosituksia mietintöluonnoksessa kehoitetaan EU:ta ja jäsenvaltioita valtavirtaistamaan hlbtqi+-henkilöiden oikeudet aidosti kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin, mukaan lukien kaikki seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin (SOGIESC) liittyvät perusteet. Lisäksi siinä kehoitetaan EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään osallistavia politiikkatoimia ja turvallisia ympäristöjä muun muassa asumisen, työllisyyden, terveydenhuollon, koulutuksen, kulttuurin ja urheilun aloilla.

### **Hlbtqi-henkilöiden turvallisuuden varmistaminen**

Tekstissä tunnustetaan hlbtqi+-henkilöiden turvallisuuteen kaikkialla Euroopassa liittyvät nykyiset haasteet ja korostetaan, että kehitys joissakin jäsenvaltioissa on osoittanut, että edistymistä hlbtqi+-oikeuksien alalla ei voida pitää itsestäänselvyytenä. Esittelijä tuomitsee erityisesti sen, että äärioikeistolaisten poliittisten voimien nousu on toiminut kimmokkeena hlbtqi+-henkilöiden häirinnän ja vainon lisääntymiseen.

Kansalaisyhteiskunnan kehotusten mukaisesti esittelijä kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan SOGIESC-perusteet ennakoasenteisiin liittyviksi perusteiksi ja luonnehtimaan ja kriminalisoimaan vihapuheen, viharikokset ja väkivallan tällä perusteella fyysisessä maailmassa tai verkossa. Lisäksi mietintöluonnoksessa kehotetaan komissiota painostamaan jäsenvaltioita kieltämään ns. eheytyshoidot SOGIESC-syiden perusteella ja kieltämään haitalliset käytännöt, kuten pakkoabortit, pakkosterilisaatiot ja sukuelinten silpomisen. Tekstissä korostetaan, että hlbtiq+-henkilöiden itsemääräämisoikeutta, ruumiillista terveyttä ja mielenterveyttä on suojeltava kaikissa olosuhteissa.

Esittelijä esittää myös suosituksia, jotka koskevat lisärahoitusta ja -tukea palveluille, joilla tarjotaan tukea sukupuolistuneesta väkivallasta selvinneille hlbtiq+-henkilöille, erityisesti hlbtiq+-naisille.

Mietintöluonnoksessa ilmaistaan huoli viimeaikaisten teknologioiden riskeistä hlbtiq+-henkilöiden elämän ja oikeuksien osalta ja kannatetaan kaikkia pyrkimyksiä säännellä ja minimoida tekoälyn riskejä hlbtiq+-henkilöille erityisesti tekoälyn käytössä, johon sisältyy valvonta- ja kasvontunnistusmekanismeja.

Siinä myös ilmaistaan huoli ihmisoikeuksien puolustajien ja erityisesti hlbtiq+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajien Euroopan tasolla kohtaamista riskeistä ja kehotetaan Euroopan unionia ulottamaan ihmisoikeuksien puolustajien suojelumekanisminsa koskemaan EU:n jäsenvaltioita.

EU:sta turvapaikkaa hakevien hlbtiq+-henkilöiden turvallisuuden osalta esittelijä ilmaisee syvän huolensa uuteen muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen sisältyvien ehdotusten vaikutuksista hlbtiq+-henkilöihin. Tässä mielessä tekstissä kehotetaan EU:ta myöntämään pääsy turvapaikkamenettelyyn hlbtiq+-henkilöille, myös niin sanotuista turvallisista maista tuleville henkilöille.

### *Hlbtiq-henkilöiden osallisuutta edistävien yhteiskuntien rakentaminen*

Tekstissä muistutetaan, että oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen on perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa vahvistettu perusoikeus ja että tasa-arvo ja vähemmistöjen suojelu kuuluvat SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuihin EU:n arvoihin. Vaikka tekstissä todetaan, että hlbtiq+-henkilöiden oikeuksien suojelussa ja edistämisessä on edistytty joissakin jäsenvaltioissa, siinä todetaan myös, että hlbtiq+-henkilöt kohtaavat syrjäytymisen risteäviä ja moniperusteisia muotoja.

Esittelijä korostaa päätelmissään, että asunnottomuus, köyhyys ja sosioekonominen syrjäytyminen koskettavat suhteettomasti hlbtiq+-henkilöitä, pitää valitettavana, että hlbtiq+-henkilöt kohtaavat edelleen esteitä ihmisarvoisten työpaikkojen saannissa, ja huomauttaa, että pääsy terveydenhuoltoon olisi tarjottava maksuttomana ja oikea-aikaisena julkisena palveluna. Näin ollen mietintöluonnoksessa kehotetaan EU:ta ja jäsenvaltioita ottamaan hlbtiq+-henkilöt mukaan sosioekonomisten ja asuntopoliittisten toimien suunnitteluun.

Mietintöluonnoksessa kiinnitetään huomiota tiettyihin aloihin ja kehotetaan komissiota ja jäsenvaltioita hyväksymään toimenpiteitä, joilla torjutaan hlbtiq+-henkilöiden syrjintää terveydenhuoltoalalla. Erityisesti siinä kehotetaan jäsenvaltioita laajentamaan kaikkien

terveydenhuoltopalvelujen kattavuutta, jotta hlbtqi+-henkilöt voivat hakea erityistä hoitoa, seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -teknologia mukaan lukien.

Työllisyyden osalta tekstissä kehoitetaan jäsenvaltioita panemaan yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskeva direktiivi asianmukaisesti täytäntöön. Lopuksi tekstissä kehoitetaan komissiota ja jäsenvaltioita edistämään turvallisia ja osallistavia ympäristöjä koulutuksen, kulttuurin ja urheilun aloilla sekä muilla aloilla.

Mietintöluonnoksessa toistetaan myös Euroopan parlamentin kehoitus suojella ja edistää sateenkaariperheiden oikeuksia. Mietinnössä korostetaan, että EU:n on omaksuttava yhteinen lähestymistapa samaa sukupuolta olevien avioliittojen ja parisuhteiden sekä sateenkaarivanhempien, myös transvanhempien, oikeudelliseen tunnustamiseen ja sukupuolen oikeudelliseen tunnustamiseen, jotta varmistetaan lapsen etu oikeuskäytännön mukaisesti. Lisäksi siinä korostetaan, että sateenkaariperheillä on oltava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen EU:ssa ja että sateenkaariperheiden lapsia ei saisi syrjiä EU:n kansalaisuuden saamisessa.

Jotta voidaan torjua syrjintää ja kehittää hlbtqi+-henkilöille räätälöityjä osallistavia julkisia politiikkatoimia, esittelijä yhtyy kansalaisyhteiskunnan kehotuksiin ja kehottaa komissiota tehostamaan SOGIESC-syihin perustuvaa syrjintää koskevien tietojen keruuta.

### **Hlbtqi+-henkilöiden yhdenvertaisuuden edistäminen kaikkialla maailmassa**

Mietintöluonnoksessa korostetaan, että EU ei saa jättää ketään jälkeen perusoikeuksien suojelussa. EU on sitoutunut edistämään ja suojelemaan hlbtqi+-henkilöiden oikeuksia maailmanlaajuisesti, ja mietintöluonnoksessa mainitaan myös nämä sitoumukset. Mietintöluonnoksessa kehoitetaan EU:ta toimimaan esimerkkinä ja ottamaan johtoasema hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien edistämiseksi kaikkialla maailmassa, myös rahoituksen avulla.

Laajentumismaiden osalta mietintöluonnoksessa korostetaan, että EU:n on tuettava niitä hlbtqi+-henkilöiden oikeuksia koskevan lainsäädännön puutteiden korjaamisessa. Kehitysavun osalta siinä kehoitetaan komissiota varmistamaan, että hlbtqi+-henkilöitä tuetaan osana laajempia kehitysapuhjelmia, ja parantamaan edelleen mahdollisuuksia myöntää uudelleen rahoitusta ja tarjoamaan joustavaa rahoitusta hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien suojelun ja edistämisen parissa toimiville kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja ryhmille. Lisäksi esittelijä kehottaa EU:ta torjumaan edelleen hlbtqi+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajien leimaamista ja häirintää. Nämä kehotukset katsotaan olennaisiksi hlbtqi+-henkilöiden turvallisten, osallistavien ja mahdollistavien ympäristöjen ja aktivismin edistämiseksi.

Lopuksi tekstissä muistutetaan, että EU:n humanitaarisessa avussa olisi otettava huomioon sukupuoli-, ikä- ja hlbtqi+-näkökulma ja sen olisi oltava humanitaaristen periaatteiden mukaista.

### **Uusi hlbtqi+-strategia**

Tämän mietintöluonnoksen yleisenä päätelmänä on, että EU:ssa ja koko maailmassa on paljon tehtävää. Esittelijä toteaa, että niin Euroopassa kuin muualla maailmassa on tarpeen tukea ja rahoittaa riittävästi hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien suojelun ja edistämisen parissa toimivia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä ja ryhmiä, koska nämä ovat olennaisia toimia

hlbtq+-henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi ja edistämiseksi paikallisella, kansallisella ja alueellisella tasolla.

Mietintöluonnoksen päätteeksi komissiota kehoitetaan valmistelemaan uusi hlbtq+-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia vuosiksi 2025–2030. Sen tuloksellisuuden takaamiseksi siihen olisi liitettävä täytäntöönpanosuunnitelma, vahva valtavirtaistamisrakenne ja resurssien kohdentaminen ja siihen olisi sisällyttävä aikajana, jotta varmistetaan seuranta-, arviointi-, vastuuvollisuus- ja oppimisprosessit (MEAL), mukaan lukien hlbtq+-järjestöjen kuuleminen.

Lopuksi esittelijä kehottaa komissiota varmistamaan tasa-arvo- ja monimuotoisuusasioista vastaavan komission jäsenen toimeksiannon seuraavalla vaalikaudella.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,  
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöä ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö	ja/tai
ILGA Europe	
Transgender Europe	
Organisation Intersex International Europe e.V.	
Forbidden Colours	
EL*C - EuroCentralAsian Lesbian* Community	
ILGA Portugal	
Clube Safo	
Opus Diversidades	
APF - Açores / A(MAR) - Açores pela diversidade	
SintraFriendly	
TRACE Research Project - Tracing Queer Citizenship over Time: Ageing, ageism and age-related	
Other LGBTIQ+ activists - Unnamed for matters of protection of life, integrity and liberty	

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

## EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

### hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevan EU:n strategian 2020–2025 täytäntöönpanosta (2023/2082(INI))

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja siihen liittyvän Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa C-673/16 5. kesäkuuta 2018 antaman tuomion,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen eli Istanbulin yleissopimuksen, jonka Euroopan unioni ratifioi 28. kesäkuuta 2023,
- ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista, YK:n yleissopimuksen kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamisesta, YK:n yleissopimuksen rotusyrjinnän poistamisesta ja YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista,
- ottaa huomioon Yogyakartaan periaatteet ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden soveltamisesta seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin,
- ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025” (COM(2020)0698),
- ottaa huomioon 14. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman hlbtqi-henkilöiden oikeuksista EU:ssa<sup>1</sup>,
- ottaa huomioon hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevan EU:n strategian 2020–2025 täytäntöönpanoa koskevan komission edistymiskertomuksen,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n julistamisesta hlbtqi-vapauden alueeksi<sup>2</sup>,

---

<sup>1</sup> EUVL C 117, 11.3.2022, s. 2.

<sup>2</sup> EUVL C 474, 24.11.2021, s. 140.



- ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi sen toteamisesta, että on olemassa selvä vaara, että Puolan tasavalta loukkaa vakavasti oikeusvaltioperiaatetta<sup>3</sup>,
  - ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman Unkarin parlamentin hyväksymistä lakimuutoksista johtuvista EU:n oikeuden ja hlbtiq-kansalaisten oikeuksien loukkauksista Unkarissa<sup>4</sup>,
  - ottaa huomioon 20. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman hlbtiq+-henkilöihin kohdistuvien viharikosten lisääntymisestä kaikkialla Euroopassa hiljattain Slovakiassa tapahtuneen homofobisen murhan valossa<sup>5</sup>,
  - ottaa huomioon 29. huhtikuuta 2023 antamansa päätöslauselman yleismaailmallisesta rangaistavuuden poistamisesta homoseksuaalisuudelta Ugandan viimeaikaisten tapahtumien valossa<sup>6</sup>,
  - ottaa huomioon 7. joulukuuta 2022 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä vanhemmuusasioissa sekä eurooppalaisen vanhemmuustodistuksen käyttöönnotosta (COM(2022)0695),
  - ottaa huomioon joulukuussa 2023 julkaistun parlamentin tutkimuspalvelujen pääosaston tutkimuksen ”The LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025 – Implementation overview”<sup>7</sup>,
  - ottaa huomioon komission vuonna 2022 laatimat hlbtiq-henkilöiden tasa-arvon edistämiseen tähtäviä strategioita ja toimintasuunnitelmia koskevat EU:n suuntaviivat,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,
  - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0030/2024),
- A. toteaa, että hlbtiq+-henkilöiden oikeudet ovat perusoikeuksia ja että oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian keskinäinen valvonta jäsenvaltioissa on ratkaisevan tärkeää hlbtiq-henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi; ottaa huomioon, että hlbtiq+-henkilöiden turvallisuus ja ihmisarvo ovat osa meidän kaikkien turvallisuutta ja ihmisarvoa;
- B. ottaa huomioon, että oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen on perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa vahvistettu perusoikeus ja sitä olisi kunnioitettava kaikilta osin;

<sup>3</sup> Hyväksytyt tekstit, P9\_TA(2020)0225.

<sup>4</sup> Hyväksytyt tekstit, P9\_TA(2021)0362.

<sup>5</sup> Hyväksytyt tekstit, P9\_TA(2022)0372.

<sup>6</sup> Hyväksytyt tekstit, P9\_TA(2023)0120.

<sup>7</sup> Tutkimus ”The LGBTIQ+ Equality Strategy 2020-2025 – Implementation overview”, Euroopan parlamentti, parlamentin tutkimuspalvelujen pääosasto, 2023.

- C. huomauttaa, että tasa-arvo ja vähemmistöjen suojelu kuuluvat SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuihin EU:n arvoihin;
- D. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 21 artiklassa määrätään, että jokaisella unionin kansalaisella on oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella;
- E. ottaa huomioon, että kaikki jäsenvaltiot ovat hyväksyneet perusoikeuksien kunnioittamista, takaamista, suojelemista ja noudattamista koskevia kansainvälisen oikeuden ja EU:n perussopimusten mukaisia velvoitteita ja velvollisuuksia;
- F. toteaa, että hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien suojelussa ja edistämisessä on edistytty joissakin jäsenvaltioissa;
- G. ottaa huomioon, että todelliseen tai oletettuun seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin (SOGIESC) perustuvaa syrjintää esiintyy edelleen kaikkialla EU:ssa;
- H. ottaa huomioon, että kehitys joissakin jäsenvaltioissa on osoittanut, että edistymistä hlbtqi+-oikeuksien alalla ei voida pitää itsestäänselvyytenä;
- I. ottaa huomioon, että vuonna 2022 komissio yhdessä parlamentin ja 15 jäsenvaltion kanssa haastoi Unkarin Euroopan unionin tuomioistuimeen hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien loukkauksista;
- J. katsoo, että Latvian olisi liityttävä syrjimättömyyttä, tasa-arvoa ja monimuotoisuutta käsittelevän korkean tason työryhmän alaisuuteen perustettuun hlbtqi+-henkilöiden tasa-arvoa käsittelevään alaryhmään – viimeisenä jäsenvaltiona Kyproksen ilmaistua äskettäin kiinnostuksensa – tavoitteena tehostaa hlbtqi+-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa;
- K. huomauttaa, että parlamentti on mitä jyrkimmin sanakääntein tuominnut hlbtqi+-henkilöihin kohdistuvat syrjivät lait, politiikkatoimet ja käytännöt, kuten Ugandassa hyväksytyt homoseksuaalisuuden vastaisen lakiesityksen;
- L. toteaa, että Venäjän ylin tuomioistuin kielsi 30. marraskuuta 2023 ”kansainvälisen hlbtliikkeen” julistaen sen äärijärjestyksi; katsoo, että tämä päätös on ankara hyökkäys hlbtqi+-henkilöitä ja hlbtqi+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajia vastaan Venäjällä ja sillä on vakava vaikutus heidän tilanteeseensa; ottaa huomioon, että hlbtqi+-henkilöt Kiinassa ovat joutuneet kokemaan lisääntyvää häirintää ja sensuuria, myös verkossa;
- M. ottaa huomioon, että International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Associationin Euroopan-kattojärjestön (ILGA-Europe) vuoden 2023 vuosikatsauksessa on dokumentoitu eniten hlbtqi+-henkilöihin kohdistuvia väkivallantekoja 12 vuoteen;
- N. ottaa huomioon, että lisääntynyt oikeuksien vastainen retoriikka, jota myös vaaleilla valitut poliitikot ovat käyttäneet, on osaltaan ollut luomassa hlbtqi+-henkilöille ja heidän oikeuksiaan ajaville henkilöille vihamielistä ympäristöä;

- O. ottaa huomioon, että hltiq+-henkilöille turvallisten, vapaiden ja osallistavien yhteiskuntien rakentaminen edellyttää puuttumista syrjinnän, syrjäytymisen ja väkivallan moniperusteisiin ja risteäviin ilmentymiin;
- P. toteaa, että hltiq+-henkilöt kohtaavat syrjintää ja väkivaltaa kaikkialla maailmassa;
- Q. ottaa huomioon, että Euroopan unioni on sitoutunut edistämään ja suojelemaan hltiq+-henkilöiden oikeuksia maailmanlaajuisesti;
- R. toteaa, että kaikki vihan ja suvaitsemattomuuden muodot ja ilmentymät, myös vihapuhe ja viharikokset, ovat ristiriidassa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen ihmisarvoa, vapautta, demokratiaa, tasa-arvoa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevien EU:n arvojen kanssa;
- S. ottaa huomioon, että niin kutsutut eheytyshoidot voivat perustua erilaisiin menetelmiin, kuten sähköiskuihin, hormonien ottamiseen tai manausriitteihin, joissa on käytännössä kyse kidutuksesta; toteaa, että arvioiden mukaan kaksi prosenttia hltiq+-henkilöistä EU:ssa on tosiasiallisesti altistunut tällaisille ”eheytyshoidoille” ja viidelle prosentille on tarjottu eheytystä, joskin todelliset luvut saattavat olla paljon suurempia;

### ***Keskeiset päätelmät***

1. suhtautuu myönteisesti komission 12. marraskuuta 2020 julkaisemaan hltiq+-henkilöiden tasa-arvoa koskevaan strategiaan 2020–2025 (COM(2020)0698) ja sen äskettäiseen edistymiskertomukseen strategian täytäntöönpanosta; panee merkille komission sitoumuksen tukea jäsenvaltioita strategian täytäntöönpanossa ja ilmaisee syvän huolensa eroavuuksista strategiaan liittyvässä avoimuudessa jäsenvaltioiden välillä; on tyytyväinen komission pyrkimykseen edistää hltiq+-henkilöiden tasa-arvoa kaikilla strategiaan sisältyvillä aloilla; pitää valitettavana, että tiettyjä komission alun perin kaavailemia keskeisiä toimia ei ole tähän mennessä toteutettu;
2. panee merkille edistymisen hltiq+-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian 2020–2025 täytäntöönpanossa mutta korostaa, että hltiq+-henkilöiden todellinen tasa-arvo EU:ssa on vielä kaukana tämänhetkisestä todellisuudesta; on huolissaan hltiq+-henkilöiden syrjinnästä ja heihin kohdistuvasta väkivallasta EU:ssa sekä siitä, miten ne vaikuttavat heidän mahdollisuuksiinsa elää kaikilta osin vapaata ja ihmisarvoista elämää;
3. pitää valitettavana, ettei horisontaalisen syrjinnän vastaisen direktiivin käsittely ole edennyt neuvostossa sitten vuoden 2008; katsoo, että komission tähän ehdotukseen tekemien mahdollisten päivitysten on perustuttava parlamentin kantaan, niissä on käsiteltävä risteävää syrjintää ja niillä on nimenomaisesti kiellettävä syrjintä minkä tahansa perusoikeuskirjassa lueteltujen perusteiden yhdistelmän perusteella; pahoittelee, että neuvosto on jättänyt nämä pyynnöt huomiotta, ja kehottaa neuvostoa sisällyttämään ne sen neuvotteluvaltuutukseen ja toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet syrjinnän torjumiseksi EU:ssa;
4. kehottaa sisällyttämään kaikki seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin liittyvät perusteet EU:n syrjinnän vastaiseen lainsäädäntöön tavalla, joka perustuu seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen perusteiden laajaan tulkintaan sekä perussopimuksissa vahvistettuun

naisten ja miesten tasa-arvon periaatteeseen; toteaa, että näin varmistetaan oikeusvarmuus ja hlbtq+-henkilöiden suojelun kattavuus;

5. korostaa, että asunnottomuus, köyhyys ja sosioekonominen syrjäytyminen koskettavat suhteettomasti hlbtq+-henkilöitä; ilmaisee huolensa covid-19-pandemian, elinkustannus- ja asuntokriisin sekä julkisten investointien puuttumisesta vaikutuksista hlbtq+-henkilöiden elämään; toistaa, että asuminen on perusoikeus;
6. pitää valitettavana, että huolimatta EU:n lainsäädännöstä, jolla kielletään seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä työssä ja ammatissa, hlbtq+-henkilöt kohtaavat edelleen esteitä työn, erityisesti ihmisarvoisten työpaikkojen, saannissa; on sitä mieltä, että hlbtq+-henkilöiden oikeudet ovat työntekijöiden oikeuksia;
7. korostaa, että pääsy terveydenhuoltoon olisi tarjottava oikea-aikaisena ja esteettömänä julkisena palveluna;
8. korostaa, että kaikissa jäsenvaltioissa tarvitaan osallistavaa ja turvallista koulutusta hlbtq+-henkilöille, erityisesti hlbtq+-nuorille;
9. pitää valitettavana, että hlbtq+-henkilöitä syrjitään edelleen joissakin jäsenvaltioissa sosiaalisen suojelun, sosiaaliturvan, tavaroiden ja muiden alojen tai palvelujen saatavuuden osalta;
10. pitää valitettavana, että ikääntyneet hlbtq+-henkilöt kärsivät erityisesti hlbtq+-henkilöiden oikeuksien puuttumisesta, mikä pahentaa entisestään sosiaalisen eristyneisyyden tunnetta ja esteitä keskeisten palvelujen saatavuudessa; korostaa, että ikääntynyt hlbtq+-väestö sivuutetaan usein julkisten politiikkatoimien ja hankkeiden suunnittelussa, myös hlbtq+-henkilöille räätälöidyissä hankkeissa; korostaa, että köyhyys ja kunnollisten asuntojen ja asianmukaisten hoivaverkostojen saatavuuden puute vaikuttavat suhteettomasti ikääntyneeseen hlbtq+-väestöön; korostaa, että EU:n hlbtq+-vapauden alueella ei saa jättää ketään jälkeen;
11. korostaa, että hlbtq+-henkilöiden hoivapalveluissa on aina varmistettava palveluja saavien henkilöiden ihmisarvo, riippumattomuus, itsemääräämisoikeus, hyvinvointi ja osallistuminen sosiaaliseen elämään, mukaan lukien mahdollisuus kotihoitoon ja yhteisöllisiin palveluihin;
12. panee merkille, että hlbtq+-henkilöt kohtaavat maaseudulla, reuna-alueilla ja syrjäisimmillä alueilla erityisiä haasteita ja esteitä keskeisten palvelujen saatavuudessa;
13. ilmaisee syvän huolensa niiden hlbtq+-henkilöiden puolesta, joiden täytyy käyttää oikeuttaan hakea turvapaikkaa Euroopan unionissa; on huolissaan siitä, että transihmiset ja intersukupuoliset henkilöt kohtaavat lisäesteitä turvapaikanhakuprosessissa; korostaa, että on tärkeää ottaa huomioon hlbtq+-henkilöiden tilanne unionin turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikan suunnittelussa;
14. ilmaisee syvän huolensa hlbtq+-henkilöihin kohdistuvan vihapuheen, viharikosten ja väkivallan lisääntymisestä, myös verkkoalustoilla, joilla se voi johtaa siihen, että hlbtq+-sisältöä katsovien henkilöiden oikeuksia yksityisyyteen loukataan; muistuttaa, että tarvitaan ennaltaehkäisevää ja suojelevaa julkista toimintapolitiikkaa, joka koskee hlbtq+-henkilöihin kohdistuvaa ennakoasenteisiin liittyvää vihapuhetta, viharikoksia

ja väkivaltaa; myöntää, että osa hlbtq+-henkilöihin kohdistuvista vihapuhetapauksista ja rikoksista jää ilmoittamatta siksi, etteivät ihmiset luota siihen, että viranomaiset voivat puuttua tällaisiin rikoksiin;

15. tuomitsee sen, että äärioikeistolaisten poliittisten voimien nousu on toiminut kimmokkeena hlbtq+-henkilöihin ja hlbtq+-kansalaisjärjestöihin ja -aktivisteihin kohdistuvan leimaamisen, häirinnän, väkivallan ja vainon lisääntymiseen; tuomitsee hlbtq+-yhteisön lisääntyvän syyllistämisen sekä sen, että hlbtq+-oikeuksien edistäminen nimetään haitallisesti ”ideologiaksi”;
16. korostaa, että EU:n on puututtava hlbtq+-henkilöiden tilanteeseen ehdokasmaiden kanssa käytävissä virallisissa neuvotteluissa ja tuettava kaikkia laajentumismaita lainsäädännön puutteiden korjaamisessa ja hlbtq+-henkilöiden perusoikeuksien turvaamisessa;
17. katsoo, että EU:n on omaksuttava yhteinen lähestymistapa samaa sukupuolta olevien avioliittojen ja parisuhteiden sekä sateenkaarivanhempien, myös transvanhempien, oikeudelliseen tunnustamiseen ja sukupuolen oikeudelliseen tunnustamiseen, jotta varmistetaan lapsen etu Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti;
18. korostaa transihmisten sekä muunsukupuolisten ja intersukupuolisten henkilöiden EU:ssa kohtaamia haasteita, erityisesti heidän sosioekonomisen ja sosiodemografisen asemansa osalta; korostaa, että sukupuolen oikeudellista tunnustamista koskevien menettelyjen puuttuminen tai esteet niihin pääsyssä jäsenvaltioissa loukkaavat transihmisten sekä muunsukupuolisten ja intersukupuolisten henkilöiden oikeuksia ja haittaavat heidän pyrkimyksiään kaikkialla unionissa;
19. katsoo, että sateenkaariperheillä on oltava oikeus vapaaseen liikkuvuuteen EU:ssa ja että sateenkaariperheiden lapsia ei saisi syrjiä EU:n kansalaisuuden saamisessa;
20. ilmaisee huolensa siitä, että kasvontunnistus- ja profiloitinteknologia voi aiheuttaa suurempia riskejä hlbtq+-henkilöille, erityisesti transihmisille sekä muunsukupuolisille ja intersukupuolisille henkilöille;
21. pitää valitettavana, että johdonmukainen yleiskuva strategiaa tukevista eri ohjelmista hlbtq+-henkilöiden tasa-arvoa varten myönnettävästä EU:n rahoituksesta puuttuu;
22. korostaa, että komission on kiireellisesti varmistettava hlbtq+-henkilöiden ihmisoikeuksien parissa työskentelevien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen rahoituksen saanti unionissa ja kolmansissa maissa; toteaa, että riittävä ja joustava rahoitus hlbtq+-henkilöiden oikeuksia ajaville kansalaisjärjestöille on välttämätön mahdollistava edellytys hlbtq+-henkilöiden oikeuksien suojelulle ja edistämiseksi Euroopan unionissa ja kolmansissa maissa;
23. suhtautuu myönteisesti EU:n aloitteisiin, joilla pyritään suojelemaan hlbtq+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajia ja helpottamaan heidän työtään perusoikeuksien puolustamiseksi; korostaa, että EU:n on jatkossakin puututtava hlbtq+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajien leimaamiseen, pelotteluun ja häirintään kaikkialla maailmassa: suhtautuu myönteisesti komission tukeen

hlbtq+-aktivisteille Ukrainassa erityisesti ”suorahankintaa” koskevan toimintatavan kautta Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen ja hyökkäyssodan alusta lähtien;

24. muistuttaa, että EU:n humanitaarisessa avussa olisi otettava huomioon sukupuoli-, ikä-, suojelu- ja hlbtq+-näkökulma ja että siinä olisi otettava huomioon intersektionaalisuus monialaisena periaatteena ja sen olisi oltava humanitaaristen periaatteiden mukaista;
25. korostaa, että EU ei saa jättää ketään jälkeen perusoikeuksien suojelussa;

### ***Suosituks***

26. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita varmistamaan hlbtq+-henkilöiden oikeuksien aidon valtavirtaistamisen kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin; peräänkuuluttaa politiikkatoimia, jotka kattavat moniperusteiseen ja risteävään syrjintään liittyvät perusteet, jotka voivat perustua muiden muassa sosioekonomiseen asemaan, ikään, rotuun, uskontoon, todelliseen tai oletettuun seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin tai vammaisuuteen; kehottaa ottamaan toimintapolitiikoissa huomioon maaseudun, reuna-alueiden ja syrjäisimpien alueiden erityisolosuhteet;
27. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita sisällyttämään SOGIESC-perusteet EU:n syrjinnän vastaisessa lainsäädännössä huomioon otettaviin perusteisiin noudattaen parlamentin valtuutusta, joka koskee ehdotusta direktiiviksi tasa-arvoelimiä koskevista normeista<sup>8</sup>;
28. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ottamaan hlbtq+-henkilöt mukaan päätöksentekoon, erityisesti sosioekonomisten ja asunto- ja koulutuspoliittisten toimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan elinkustannus- ja asuntokriisiin muun muassa määrittelemällä erityisiä toimenpiteitä hlbtq+-henkilöille;
29. kehottaa jäsenvaltioita panemaan yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevan direktiivin asianmukaisesti täytäntöön;
30. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen asetukseksi toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä vanhemmuusasioissa sekä eurooppalaisen vanhemmuustodistuksen käyttöönotosta kaikkien lasten oikeuksien suojelemiseksi varmistamalla, että yhdessä jäsenvaltiossa syntyneet vanhemmuussuhteet, mukaan lukien erityisesti samaa sukupuolta olevat vanhemmat, tunnustetaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa; pyytää komissiota tutkimaan perussopimusten muiden oikeusperustojen, erityisesti SEUT-sopimuksen 19 ja 21 artiklan, mahdollisuuksia varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot tunnustavat täysimääräisesti ja ehdoitta hlbtq+-henkilöiden avioliitot, parisuhteet, vanhemmuuden ja perhe-elämän ilman syrjintää ja vapaan liikkuvuuden esteitä;
31. suhtautuu myönteisesti komission 15. heinäkuuta 2021 tekemään päätökseen käynnistää oikeustoimet jäsenvaltioita vastaan hlbtq+-henkilöiden perusoikeuksien loukkauksista; kehottaa komissiota jatkossakin seuraamaan tiiviisti EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa ja käynnistämään rikkomusmenettelyjä tapauksissa,

---

<sup>8</sup> Komission ehdotus, annettu 7. joulukuuta 2022, tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivin 2006/54/EY 20 artiklan ja direktiivin 2010/41/EU 11 artiklan kumoamisesta (COM(2022)0688).

joissa hlbtqi+-henkilöiden perusoikeuksia on loukattu SEU-sopimuksen 2 artiklan, perusoikeuskirjan tai soveltuvin osin johdetun oikeuden nojalla; kehottaa komissiota turvautumaan järjestelmällisesti nopeutettuihin menettelyihin ja välitoimia koskeviin hakemuksiin Euroopan unionin tuomioistuimessa;

32. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot noudattavat Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioita, puuttumalla noudattamatta jättämisestä koskeviin tapauksiin SEUT-sopimuksen 260 artiklan 2 kohdan ja oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuudesta annetun asetuksen mukaisilla kanteilla, erityisesti kun on kyse hlbtqi+-henkilöistä ja sateenkaariperheistä, jotka ylittävät rajan EU:n sisällä;
33. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita noudattamaan hlbtqi-henkilöiden tasa-arvon edistämiseen tähtäviä strategioita ja toimintasuunnitelmia koskevia suuntaviivoja<sup>9</sup>, jotka hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa käsittelevä alaryhmä on laatinut;
34. kehottaa jäsenvaltioita laajentamaan terveydenhuoltopalvelujen kattavuutta, jotta hlbtqi+-henkilöt voivat hakea erityistä hoitoa, seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -teknologia mukaan lukien; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyväksymään toimenpiteitä hlbtqi+-henkilöiden syrjinnän torjumiseksi terveydenhuoltoalalla;
35. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään rahoitusta sukupuolistuneen väkivallan uhreille tarkoitettujen palvelujen tarjoamiseen sekä siihen, että niillä voidaan tukea hlbtqi+-uhreja, erityisesti hlbtqi+-naisia, heidän erityistarpeidensa ja kokemustensa mukaisesti;
36. muistuttaa tarpeesta varmistaa, että kasvontunnistus- ja profiloitinteknologioita ohjaavat avoimuuden, selitettävyyden, oikeudenmukaisuuden ja vastuuvollisuuden periaatteet, jotta voidaan puuttua hlbtqi+-henkilöille aiheutuviin vinoumiin ja riskeihin;
37. kehottaa EU:ta myöntämään pääsyn turvapaikkamenettelyyn hlbtqi+-henkilöille, myös turvallisiksi luokitelluista kolmansista maista tuleville henkilöille;
38. kehottaa komissiota varmistamaan tuen hlbtqi+-henkilöiden tasa-arvolle turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston toimissa, kuten hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevassa strategiassa 2020–2025 ilmoitettiin, ja sisällyttämään kyseisen tuen työohjelmaan 2023–2025;
39. kehottaa Euroopan unionin turvapaikkavirastoa viimeistelemään nopeasti käytännön ohjeistuksensa hakijoista SOGIESC-perusteiden yhteydessä ja jäsenvaltioita sen jälkeen noudattamaan tätä ohjeistusta;
40. kehottaa komissiota seuraamaan vaikutuksia ja rahoittamaan sukupuolten tasa-arvon vastaista liikettä tutkivia kansalaisjärjestöjä ja akateemisia hankkeita, jotta tähän ilmiöön voidaan puuttua tehokkaasti;

---

<sup>9</sup> Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27. marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16).



41. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään kansalaisjärjestöjen ja akateemisten tutkijoiden empiiristä ja järjestelmällistä tietämystä suunnitellessaan politiikkatoimia ja ohjelmia, joilla tuetaan hlbtq+-henkilöitä Euroopassa ja kaikkialla maailmassa;
42. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tunnustamaan tosiasiallisen tai oletetun seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun ja sukupuolitetut kehon piirteet ennakoasenteisiin liittyviksi perusteiksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan SOGIESC-perusteisiin liittyviin ennakoasenteisiin perustuvaan vihapuheeseen, viharikoksiin ja väkivaltaan, myös verkossa; suhtautuu myönteisesti komission aloitteeseen laajentaa SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa olevaa EU-rikosten luetteloa kattamaan vihapuhe ja viharikokset, jolloin voitaisiin säätää kaikissa EU:n jäsenvaltioissa sovellettavista rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä; korostaa tarvetta varmistaa EU:n vahvat rikosoikeudelliset toimet vihapuheen ja viharikosten suhteen; pitää erittäin valitettavana, että komission tiedonannon julkaisemisesta on kulunut lähes kaksi vuotta eikä neuvosto ole edistynyt sen osalta, vaikka se pystyikin nopeasti laajentamaan EU-rikosten luetteloa muihin tarkoituksiin; pahoittelee tällaista toimimatta jättämistä vihapuheen ja viharikosten lisääntymisen vuoksi; kehottaa jälleen neuvostoa työskentelemään väsymättä yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi, jotta komissio voi käynnistää menettelyn toisen vaiheen;
43. kehottaa komissiota viemään eteenpäin työohjelmaa, jolla lisätään tietoisuutta SOGIESC-perusteisiin liittyviin ennakoasenteisiin perustuvista viharikoksista ja kannustetaan niistä ilmoittamiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että poliisi- ja oikeusviranomaiset saavat koulutusta hlbtq+-kysymyksistä, jotta he voivat tukea paremmin hlbtq+-henkilöitä ja toteuttaa asianmukaisesti viharikostapauksia koskevia tutkinta- ja syytetoimia;
44. kehottaa komissiota tutkimaan EU:n oikeudellista kehystä ja mahdollisia keinoja, joita voitaisiin noudattaa eheytyshoitosten torjumiseksi ja kieltämiseksi EU:n tasolla, ja vaatimaan jäsenvaltioita kieltämään niin kutsutut eheytyshoidot SOGIESC-syiden perusteella;
45. kehottaa kieltämään sukuelinten silpomisen, erityisesti intersukupuolisten henkilöiden ja naisten sukuelinten silpomisen;
46. kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa intersukupuolisten lasten perusoikeuksien turvaamiseksi;
47. kehottaa kieltämään pakkoabortit ja pakkosterilisaatiot; korostaa hlbtq+-henkilöiden itsemääräämisoikeuden, autonomian sekä fyysisen ja psyykkisen terveyden merkitystä; korostaa, että parlamentin kanta ehdotukseen direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta sisältää naisten ja intersukupuolisten henkilöiden sukuelinten silpomisen sekä pakkosterilisaation lisäämisen EU-rikosten luetteloon;
48. kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan samaa sukupuolta olevien parien avioliiton ja vanhemmuuden EU:n oikeudesta johtuvien oikeuksien käyttämiseksi, kuten Euroopan unionin tuomioistuimien edellyttää;



49. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön esteetöntä sukupuolen oikeudellista tunnustamista koskevaa lainsäädäntöä ja menettelyjä komission tuella;
50. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään turvallisia ja osallistavia ympäristöjä koulutuksen, kulttuurin ja urheilun aloilla sekä muilla aloilla;
51. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimia vammaisten hlbtqi+-henkilöiden yhdenvertaisten oikeuksien takaamiseksi tarjoamalla nimenomaista suojelua seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää vastaan, mitä tarvitaan kaikilla elämänoilla, kuten työllisyyden, asumisen, koulutuksen, julkisten tilojen ja luotonsaannin aloilla;
52. kehottaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön aiheesta ”Tie koulumenestykseen” annetut neuvoston suositukset ja erityisesti sisällyttämään niihin toimenpiteitä hlbtqi+-henkilöiden, erityisesti hlbtqi+-nuorten, syrjinnän torjumiseksi, jotta varmistetaan turvallinen ja osallistava koulutus;
53. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimenpiteitä, joilla puututaan hlbtqi+-lasten ja -nuorten kiusaamiseen ja häirintään kouluissa, ja lisäämään tietoisuutta näistä tapauksista; korostaa, että tällaiset tilanteet vaikuttavat osaltaan sosiaaliseen syrjäytymiseen;
54. kehottaa komissiota laajentamaan Erasmus+ -rahoitusta aiheesta ”Hlbt+-henkilöiden tasa-arvon edistäminen” aktiivisilla viestintätoimilla yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa;
55. kehottaa EU:ta toimimaan esimerkkinä ja ottamaan johtoaseman hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien edistämisessä kaikkialla maailmassa syrjimättömyydestä ulkoisessa toiminnassa annettujen EU:n ihmisoikeussuuntaviivojen mukaisesti;
56. kehottaa komissiota nimittämään Euroopan ulkosuhdehallintoon (EUH) hlbtqi+-henkilöiden tasa-arvoa käsittelevän erityisedustajan, jotta varmistetaan hlbtqi+-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian 2020–2025 horisontaalinen täytäntöönpano ulkomailla;
57. ilmaisee huolensa hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien tilasta maailmalla; kehottaa komissiota ja EUH:ta käyttämään kehityspolitiikkaa välineenä uudistusten toteuttamiseksi kehitysmaissa, puuttumaan takaiskuihin näiden oikeuksien tunnustamisessa ja suojelussa ja varmistamaan hlbtqi+-henkilöiden oikeudet;
58. kehottaa komissiota varmistamaan, että hlbtqi+-henkilöille annetaan tukea osana talousarvio- ja rahoitusvälineitä sekä laajempia kehitysapuohjelmia;
59. kehottaa komissiota tukemaan ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita EU:n lainsäädännön täytäntöönpanossa, myös hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien alalla, ja seuraamaan niiden edistymistä;
60. kehottaa komissiota parantamaan edelleen mahdollisuuksia myöntää uudelleen rahoitusta ja tarjoamaan joustavaa rahoitusta, jotta pienet ruohonjuuritason ihmisoikeuksien puolustajat ja muut hlbtqi+-henkilöiden oikeuksien edistämisen parissa

toimivat kansalaisyhteiskunnan toimijat voivat saada tällaista rahoitusta unionissa ja kolmansissa maissa EU:n lainsäädännön mukaisesti;

61. kehottaa komissiota parantamaan edelleen viestintää hlbtq+-henkilöiden tasa-arvon edistämistä koskevasta rahoitusmahdollisuuksista erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa tasa-arvo on kokenut takaiskuja;
62. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot hallinnoivat EU:n varoja perusoikeuskirjan mukaisesti, myös syrjimättömyyttä koskevan oikeuden mukaisesti, kuten yhteisistä säännöksistä annetussa asetuksessa<sup>10</sup> edellytetään horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen nojalla; korostaa, että komissio ei voi korvata menoja ennen kuin sovellettavat mahdollistavat edellytykset täyttyvät;
63. kehottaa EU:ta puuttumaan edelleen hlbtq+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajien leimaamiseen ja häirintään ja edistämään ihmisoikeuksien puolustajien suojelua kolmansissa maissa; kehottaa EU:ta ulottamaan tällaisen mekanismin koskemaan ihmisoikeuksien puolustajia EU:ssa, jotta hlbtq+-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustajia voidaan suojella jäsenvaltioissa;
64. kehottaa EU:ta ulottamaan tällaisen suojelun koskemaan ihmisoikeuksien puolustajia EU:n jäsenvaltioissa;
65. kehottaa komissiota tehostamaan SOGIESC-syihin perustuvaa syrjintää koskevien tietojen keruuta ja käyttämään tällaisia tietoja hlbtq+-henkilöille räätälöityjen osallistavien julkisten politiikkatoimien laatimiseen sekä tukemaan jäsenvaltioita tällaisten tietojen käytössä;
66. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita arvioimaan itse edistymistään hlbtq-strategian täytäntöönpanossa ja jakamaan tulokset komission ja parlamentin kanssa;
67. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita hyväksymään kansalliset hlbtq+-toimintasuunnitelmat ja -strategiat vuoteen 2025 mennessä;
68. kehottaa komissiota laatimaan uuden hlbtq+-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian vuosiksi 2025–2030 tavalla, joka perustuu vahvoihin sitoumuksiin ja jossa otetaan huomioon perusoikeuskirja sekä parlamentin, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja hlbtq+-henkilöiden kehotukset ja odotukset Euroopassa ja kaikkialla maailmassa; pyytää komissiota tiedottamaan seuraavan hlbtq+-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian aikataulusta ennen vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleja;
69. kehottaa komissiota varmistamaan, että seuraavaa hlbtq+-henkilöiden tasa-arvoa koskevaa strategiaa ohjaa vahvempi väline, johon on liitetty tavoitteellinen täytäntöönpanosuunnitelma, vahva valtavirtaistamisrakenne, jolla varmistetaan, että hlbtq+-henkilöiden oikeudet valtavirtaistetaan kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin, mukaan lukien kaikki seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuolitettuihin kehon piirteisiin liittyvät perusteet, sekä

---

<sup>10</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24. kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

resurssien kohdentaminen, sekä sisällyttämään siihen aikataulun ja välitavoitteet, joilla varmistetaan seuranta-, arviointi-, vastuuvollisuus- ja oppimisprosessit, mukaan lukien hlbtiq+-järjestöjen kuuleminen; kehottaa myös komissiota kiinnittämään erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten hlbtiq+-lapsiin ja -nuoriin;

70. kehottaa komissiota varmistamaan tasa-arvo- ja monimuotoisuusasioista vastaavan komission jäsenen vastuualueen seuraavalla vaalikaudella;
71. kannustaa perustamaan komissioon hlbtiq+-henkilöiden oikeuksien koordinaattorin toimen;
72. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden hallituksille ja parlamenteille sekä jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden valtiotasoa alemmille kansanedustuslaitoksille ja paikallisviranomaisille.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ  
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

<b>Hyväksytty (pvä)</b>	23.1.2024
<b>Lopullisen äänestyksen tulos</b>	+ :               46 - :               8 0 :               1
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet</b>	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanislaw Brudziński, Annika Bruna, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Clare Daly, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Nuno Melo, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Anders Vistisen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet</b>	Damian Boeselager, Krzysztof Brejza, Delara Burkhardt, Patricia Caro Maya, Susanna Ceccardi, Olivier Chastel, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Gwendoline Delbos-Corfield, Klára Dobrev, Christian Doleschal, Cyrus Engerer, Loucas Foulas, Romeo Franz, Daniel Freund, José Gusmão, Balázs Hidvéghi, Martin Hojsík, Brice Hortefeux, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Dietmar Köster, Ondřej Kovařík, Sergey Lagodinsky, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Giuseppe Milazzo, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Carina Ohlsson, Philippe Olivier, Kostas Papadakis, Anne-Sophie Pelletier, Morten Petersen, Giuliano Pisapia, Peter Pollák, Carles Puigdemont i Casamajó, Bergur Løkke Rasmussen, Terry Reintke, Thijs Reuten, Franco Roberti, Rob Rooker, Domènec Ruiz Devesa, Silvia Sardone, Sylwia Spurek, Paul Tang, Cristian Terheş, Róza Thun und Hohenstein, Romana Tomc, Dragoş Tudorache, Miguel Urbán Crespo, Nils Ušakovs, Tom Vandenkendelaere, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Loránt Vincze, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Axel Voss, Maria Walsh, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Juan Ignacio Zoido Álvarez
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)</b>	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ  
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

46	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Javier Zarzalejos
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róza Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

8	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

1	0
PPE	Tomáš Zdechovský

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää